

اقداماتی را برای توسعه روابط بین المللی صنعت نفت انجام دادید؟

بله. یک نکته بسیار مهم دیگر بحث دیپلماسی گازی و دیپلماسی انرژی بود. این هم با برنامه‌های کوتاه مدت دنبال کردیم. همه اینها با هم است. فقط در یک مورد، شاید ماه دوم و سوم فعالیتیم بود، اولین سفر من، در همان شروع دولت، ترکمنستان بود. چون روابط بسیار تیره شده بود، تسویه بدهی صورت نگرفته بود و دلخوری زیادی داشتند، اول به آنجا رفتیم. شروع به گرم کردن روابط کردیم و به آنها گفتیم که بالاخره نگاه دولت سیزدهم این است که دیپلماسی قوی‌ای با کشورهای همسایه داشته باشد؛ نگاه دولت آقای رئیسی و مجموعه وزارت نفت چنین است؛ گذشته هرچه بوده، فراموش کنید. خوشبختانه چون من سابقه کار هم با ترکمنستان داشتم، قراردادهای گازی هم سال ۱۹۸۹ و ۱۹۹۰ با این کشور خودم امضا کرده بودم؛ به همین خاطر شناخت داشتند. به دنبال آن، قبل از سفر آقای دکتر رئیسی به ترکمنستان که مربوط به اجلاس عشق‌آباد یا آکو می‌شود، شروع به رایزنی با کشور جمهوری آذربایجان کردیم. اگر یادتان باشد در همین ماه‌ها بود که در روابطمان با جمهوری آذربایجان هم یکسری اتفاقات نامطلوب افتاده بود. خوشبختانه جلساتی در تهران، قبل از آن اجلاس صورت گرفت و بحث سوآپ گازی شکل گرفت. اتفاق خوبی که در جریان این سوآپ گازی اتفاق افتاد، این بود که این سوآپ گازی بین دولت‌ها امضا شد. اینکه بخش خصوصی وارد شود، موقت است و بعد هم درگیر پرداخت پول می‌شود. ما کلاً این داد و ستد را از حالت مالی بیرون کردیم که ابتکار خوبی هم بود. در واقع یعنی اینکه حجمی کار کنیم نه مالی. یعنی یک حجم گاز می‌دهی، من هزینه‌ام را از این حجم گاز برمی‌دارم، مابه‌التفاوتش را به شما می‌دهم. با توجه به سرمایه‌گذاری در خطوط لوله و تأسیسات انتقال گاز که هر دو کشور در سال‌های گذشته انجام داده بودند، ظرفیت خوبی برای تبادل گاز وجود داشت. قانونش در دنیا این است. شما ببینید روسیه هم که اولین ذخایر گازی دنیا را دارد، صادرات دارد، واردات دارد، سوآپ دارد، ترانزیت دارد، سهم ویژه تجارت دارد. اما سهم تجارت ما کم است، خیلی هم کم است. ما زیر ۲ درصد در تجارت گاز جهان سهم داریم. به همین خاطر خوشبختانه اتفاق خوبی که در سفر آقای دکتر رئیسی به ترکمنستان رقم خورد، این قرارداد سوآپ گازی بود که به امضا رسید. اگر می‌خواستیم بگذاریم

در تهران، زمان می‌برد و معلوم نبود چه اتفاقی می‌افتاد و به همین خاطر همان جا امضا کردیم. نوع مبادله هم حجمی تعیین شد و این قرارداد هم قطعاً رو به افزایش است. با ۱٫۵ تا ۲ میلیارد متر مکعب در سال یا ۴٫۵ میلیون متر مکعب در روز شروع شده و ان‌شاءالله به مرور بیشتر هم می‌شود. آذربایجانی‌ها هم خیلی نیاز داشتند و این اتفاق خوب رقم خورد.

این قرارداد سوآپ گازی که از اول زمستان رقم خورد، به ما نیز کمک کرد که مشکلات و تنگنای خطوط لوله در استان‌های شمال شرقی را جبران کنیم. همه این اتفاقات لطف خدا و از توسل به انمه بود. در بیان کلی، خوشبختانه نگاه این دولت فرق می‌کند. دیدید که دیپلماسی خیلی خوبی را با تمامی کشورها از جمله کشورهای همسایه برقرار کرده‌ایم. با سفرهایی که آقای دکتر رئیسی داشتند، ارتباطاتی که ما با کشورهای مختلف داشتیم، قطعاً در بحث حوزه انرژی اتفاقات خوبی رقم خواهد خورد. شروع دولت هم خوشبختانه با برقراری سوآپ گازی و همین بحث افزایش صادرات و فروش نفت و میعانات گازی بوده و همه اینها نشان دهنده رویکرد بین‌المللی ما و فعال شدن دیپلماسی انرژی است. به طور کلی می‌توانم بگویم در بحث انرژی، بخصوص با کشورهای همسایه انشاالله اتفاقات خوبی در آینده رقم خواهد خورد.

چه شد که تصمیم گرفتید تعرفه‌های گاز را در همان ماه‌های ابتدایی شروع دولت تغییر دهید؟

یک زمانی سرما می‌آید و یکی، دو روزه می‌رود، ولی اگر سرما آمد و یک هفته، ۱۰ روز ماند، دیگر افت فشار شبکه محتمل است. بعد هم قطعی گاز با قطعی برق خیلی فرق می‌کند. برق سریع با یک کلید وصل می‌شود اما گاز حداقل ۴ روز مهلت می‌خواهد تا یک به یک مشترکان به شبکه متصل شوند. در همین حال چون خوشبختانه ما سوخت مایع نیروگاه‌ها را کاملاً فراهم کرده بودیم، هیچ کدامشان مشکل سوخت نداشتند و قطعی برق هم در کشور رخ نداد.

سوخت بخشی از صنایع عمده هم روی سوخت مایع رفت. ذخایر اینها را از قبل کامل و پلمب کردیم و به نرخ گاز هم به آنها سوخت مایع دادیم. این هم نکته خیلی مهمی است. یک کار خیلی خوبی هم انجام دادیم، بحث تعرفه مشترکان پرمصرف بود. قانون هم بوده است. این را سریع در دولت بردیم، در همان ماه‌های

آقای زنگنه چند باری مصوبه گرفته بود که کشتی‌ها را اضافه کند، تا کشتی‌ها روی آب میعانات گازی ذخیره کنند. سال گذشته هم یکی از چالش‌هایی که در تولید گاز داشتند، همین میعانات گازی بود. چراکه تولید به جایی می‌رسد که دیگر جا برای ذخیره وجود ندارد

اول، از اول آذرماه آن سه پله اول که ۷۵ درصد مشترکین ما هستند و ۵۰ درصد مصرف را دارند، هیچ کاری به آنها نداشتیم، نوش جانشان؛ همان قیمت‌های گازی که شش، هفت سال گذشته پرداخت می‌کردند را از آنها گرفتیم. ولی برای آن ۲۵ درصد مشترکین ما که ۵۰ درصد مصرف را دارند و احتمالاً صاحب جکوزی و استخر هستند و بی‌حساب و کتاب دارند مصرف می‌کنند، برای اینها یک افزایش تعرفه خوبی دادیم. تعرفه‌ها ۴۰ درصد هر پله نسبت به پله قبل اضافه شد، مثلاً ۴۰۰ تومان برای هر مترمکعب را به نزدیک متر مکعبی دو هزار تومان رساندیم که گام اول بود. قطعاً در سال آتی هم افزایش تعرفه این مشترکان پرمصرف را خواهیم داشت.

از این بخش امسال نزدیک به ۲۵ تا ۲۸ میلیون متر مکعب در روز کاهش مصرف اتفاق افتاد. این معادل تولید یک فاز پارس جنوبی است، یعنی همراه با بحث عرضه و تولید، نگاه‌مان به بخش بهینه‌سازی مصرف نیز بود و از ابزارهای قیمتی و غیرقیمتی استفاده کردیم. از این فرهنگ‌سازی بهینه مصرف کردن گاز که در رسانه ملی انجام شد هم تشکر می‌کنیم. خوشبختانه کاهش مصرف هم کمک زیادی به ما کرد.

اکثر اقداماتی که اشاره کردید، برای عبور از پیک زمستان امسال کوتاه‌مدت بود. سال‌های آتی چه اقدامی خواهد شد؟

بدون تردید باید سرمایه‌گذاری انجام شود. ما پتانسیل و ظرفیت‌هایی که در کشور وجود دارد را شناسایی کردیم. از منابع خود مجموعه وزارت نفت، بالاخره اندک است، ولی می‌شود اقداماتی انجام داد. از توان مالی بانک‌ها هم استفاده خواهیم کرد. در همین قراردادهایی که می‌شنوید امضا می‌شود، مثل همین خط لوله پارس، خط لوله انتقال فرآورده‌های نفتی به شمال کشور، از توان و ظرفیت بانک‌ها استفاده کردیم. همچنین از توان مالی هلدینگ‌های بزرگ اعم از هلدینگ‌های پتروشیمی خلیج فارس، هلدینگ‌های صنایع فولادی - که اگر گاز می‌خواهید، بیا بید سرمایه‌گذاری کنید - بهره می‌گیریم. چون برای خوراک خودشان است، خوشبختانه یک بخش هم استفاده از توان مالی همین کنسرسیوم‌های تشکیل شده توسط هلدینگ‌هاست.

جمع‌آوری گازهای مشعل یکی دیگر از برنامه‌های کاری‌مان است. این گازهای